

Aan
de gemeenteraad

Datum 4 juni 2024
Zaaknummer 2024-0057640
Betreft Raadsinformatiebrief over Jaarlijkse Monitor Agenda
Dordrecht 2030

Vergadering van
Portefeuillehouder: Peter Heijkoop
Begrotingsprogramma Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht
Kernteam/Opgave: Versterking Bestuur & Organisatie - Strategie & Control
Auteur: Hans van Broekhoven
E-mail: hl.van.broekhoven@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Miriel Weber
Openbaar: Ja

Deadline

Vaststelling uiterlijk in B&W-vergadering van 4 juni, vanwege planning raad. Aanlevering stukken aan griffie uiterlijk 4 juni 2024.

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

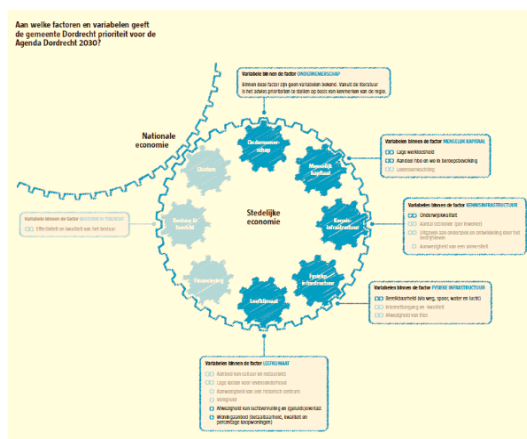
Uw raad heeft op 13 juli 2021 besloten over alle investeringsreserves voor de Agenda Dordrecht 2030. Ons college draagt zorg voor monitoring en voortgangsrapportages, waarover wij uw raad jaarlijks informeren met een raadsinformatiebrief. In oktober 2023 bent u via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de eerste jaarlijkse monitoring (de 1-meting). De nu voorliggende raadsinformatiebrief betreft de tweede monitoring (2-meting). Eens in de vier jaar vindt een uitgebreidere evaluatie plaats naar de realisatie van de beoogde maatschappelijke effecten. Deze vierjaarsbeoordeling wordt het eerste bijsturingsmoment (op voortgang, realisatie doelen, effecten en financiën).

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Agenda Dordrecht 2030 als groeistrategie voor de stad

De verkoop van Eneco-aandelen heeft ons een unieke kans geboden om de kwaliteit van de stad en het welzijn van de Dordtenaren een blijvende impuls te geven. Dit doen we met Agenda Dordrecht 2030, met daarinbinnen de zeven vastgestelde investeringsprogramma's. Het centrale doel van de Agenda 2030 is een sociaal en economisch sterke stad. We willen dat het aantal inwoners van de stad groeit en Dordrecht welvarender wordt. Daarmee leggen we een basis voor het behoud en beter benutten van onze stedelijke voorzieningen en de kwaliteit van leven. Dan gaat het bijvoorbeeld om een fijne duurzame leefomgeving en meer gelijke kansen. En over een goed vestigingsklimaat. Zo is een levendige en aantrekkelijke binnenstad een argument voor bedrijven om zich te vestigen. Zeker als ze weten dat er goed geschoold personeel te vinden is. Die werknemers willen op hun beurt graag in een stad wonen met beschikbare woningen in een groene omgeving, en goede voorzieningen zoals winkels, horeca, cultuur en sport. Naast versterking van de sociaal-economische positie van de stad draagt Agenda 2030 zo bij aan stedelijke groei.

De Agenda Dordrecht 2030 als vliegwiel

Voor de besteding van de verkoopopbrengst van de Eneco-aandelen wordt de koers uit het vastgestelde Prioriteringskader Agenda Dordrecht 2030 (d.d. 28 januari 2020) aangehouden. In het vastgestelde model van de Agenda Dordrecht 2030 komen de elementen terug die de kracht van een stad en stedelijke economie bepalen. Deze factoren staan niet los van elkaar, maar versterken elkaar juist. Afgesproken is dan ook dat we alleen investeringen doen die alle raderen laten draaien. Een samenhangend pakket aan programma's waarbij elke maatregel bijdraagt aan versterking van de andere maatregelen. Alleen als alle raderen draaien ontstaat een vliegwieleffect en realiseren we een geheel dat groter is dan de som van de delen. Tezamen renderen deze investeringsimpulsen in aantoonbare maatschappelijke effecten.

De financiële en maatschappelijke baten van het programma liggen in elkaars verlengde. Zo resulteert stedelijke groei bijvoorbeeld in een hogere rijksbijdrage uit het Gemeentefonds en een langjarig begrotingsevenwicht. Ook kunnen de gereserveerde middelen als co-financiering dienen voor zowel het aantrekken van bijdragen van andere overheden als voor het uitlokken van private investeringen in de stad. Het investeringsprogramma is dan ook niet bedoeld voor reguliere uitgaven. Het zijn eenmalig beschikbare middelen, die ingezet worden voor investeringen met beoogde maatschappelijke terugverdieneffecten.

Medio 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met de wijze waarop de gemeente gaat investeren in de Agenda Dordrecht 2030. De Agenda Dordrecht 2030 is opgedeeld in zeven programma's, namelijk:

Programma	Reserve (x € mln)	Co-financiering (x € mln)
Stadsas Dordt (voorheen Spoorzone)	140	213
Dordwijkzone	51	0,8
Ruimte voor banen	8 (+12,5 WDO)	1,1
Dordts leerprogramma	27,4	0,2
Glansrijke toekomst Dordtse jongeren	10,5	1,12
Duurzame stad	14	1,2
Binnenstadsontwikkeling	40	1,5
Totaal	290,9 (+12,5 WDO)	218,9

In totaal investeren we circa € 291 miljoen in deze programma's. Als onderdeel van het politiek akkoord is € 4 miljoen onttrokken aan het programma Dordwijkzone en overgeheveld naar Opgave Groen-Blauwe stad, waardoor deze reserve uitkomt op € 51 miljoen. In het kader van afronding van het project Westelijke Dordtse Oever (WDO) besloot uw raad d.d. 29 november 2022 om de WDO-restantreserve van € 12,5 miljoen toe te voegen aan de reserve voor het programma Ruimte voor Banen. In totaal is tot nu toe een kleine € 219 miljoen aan cofinanciering toegezegd door derden, hetgeen het totaal volume van het investeringscomplex brengt op circa € 522 miljoen.

Wat is de te delen informatie?*Monitor Agenda Dordrecht 2030*

Bij het vaststellen van de reserveringen medio 2021 is afgesproken dat voortgang en besteding van de middelen zorgvuldig gemonitord worden. Daarover gaat deze raadsinformatiebrief én met name de bijlagen. Voor de monitoring is eind 2021 een raamwerk opgesteld, waarin is opgenomen dat de monitoring uiteen valt in twee niveaus:

1. Het totaal van de Agenda Dordrecht 2030

Dit niveau draait om de voortgang op de doelstellingen van de totale agenda en de factoren/variabelen die bijdragen aan het realiseren van de doelstelling. De monitor op dit niveau ziet toe op de samenhang tussen de separate investeringslijnen en de mate waarin de afzonderlijke investeringen uit de Agenda Dordrecht 2030 in samenhang ervoor zorgen dat de maatschappelijke effecten in de praktijk ook dichterbij komen (outcome).

2. De afzonderlijke investeringsprogramma's

Dit niveau van monitoring draait om het laten zien of de concrete investeringen ook echt plaatsvinden en welke concrete acties zijn gerealiseerd (output).

De monitoring die nu voorligt bevat beide niveaus op hoofdlijnen. We schetsen hiermee kort een overzicht van de gehele agenda en geven een beeld van de voortgang op de afzonderlijke investeringsprogramma. Dit delen we jaarlijks met u, rond het verschijnen van de Perspectiefnota.

Naast deze jaarlijkse monitoring op hoofdlijnen, monitoren we eens per vier jaar uitgebreider de maatschappelijke effecten van de Agenda Dordrecht 2030 (niveau 1). Dit gebeurt bijvoorbeeld via een maatschappelijke kosten-batenanalyse. Hierbij brengen we in beeld of de aannames in de maatschappelijke business cases daadwerkelijk uitkomen en bekijken we ook of de destijds gemaakte keuzes nog steeds passen bij de huidige tijdsgeest of dat hier wellicht andere keuzes in gemaakt moet worden (bijvoorbeeld vanwege hoog/laagconjunctuur, crises).

Ook wordt periodiek meer gedetailleerde informatie over de inhoudelijke voortgang van de diverse investeringsprogramma's verstrekt (niveau 2). Alle programma's delen één of twee keer per jaar een voortgangsrapportage, waarin onder andere wordt gerapporteerd over de planning, de tot dan behaalde resultaten en de financiën.

Als laatste onderdeel van de monitoring worden jaarlijks in de begroting en de jaarstukken met het Dashboard Agenda Dordrecht 2030 indicatoren gepresenteerd over de overkoepelende doelen van de Agenda 2030 (niveau 1).

Inhoud van de huidige jaarlijkse monitoring op hoofdlijnen

De individuele investeringsprogramma's zijn in 2021 vastgesteld, waarna medio 2022 door het OCD de 0-meting is uitgevoerd voor de monitoring op hoofdlijnen. In oktober 2022 besprak u vervolgens voor het eerst de jaarlijkse monitoring en in oktober 2023 de tweede jaarlijkse monitoring, inclusief 1-meting. Voor u ligt nu voor de derde keer de jaarlijkse monitoring, met daarin:

De 'Monitor Agenda Dordrecht 2030' (2-meting) van het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD)

In deze monitor is gekeken naar de totale Agenda Dordrecht 2030 (niveau 1). Wat is de voortgang op de doelstellingen en de factoren/variabelen die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen? Deze 2-meting is te vinden in Bijlage 1 en geeft de positie na twee jaar weer.

Er zijn in deze fase na het tweede jaar nog geen grote verschuivingen te zien in de maatschappelijke effecten. Dit soort brede maatschappelijke effecten hebben meerdere jaren nodig om zichtbaar te worden en worden overigens ook beïnvloed door omgevingsfactoren. De verwachte maatschappelijke effecten zijn in de praktijk dan ook conform verwachting nog beperkt zichtbaar.

Positief is dat de bouwproductie een stijgende lijn vertoont (wel lager dan Nederland) evenals de banengroei, alhoewel de arbeidskrapte in de Drechtsteden hoger is dan in de rest van Nederland. Tevens is positief dat er minder leerlingen zijn die referentieniveaus niet halen (en ligt op Nederlands gemiddelde). Aandachtspunt is o.a. de (ervaren) gezondheid, het aantal mensen dat voldoet aan de beweegnorm en de energie labels in vergelijking met Nederland.

Formats voortgang Reservering Agenda 2030 per investeringsprogramma.

Hier wordt via een vast format op hoofdlijnen gerapporteerd over de voortgang op de afzonderlijke investeringsprogramma's (niveau 2). De verschillende formats zijn te vinden in Bijlage 2 t/m 8.

Belangrijk is het om hierbij te vermelden dat het doel van deze formats als onderdeel van de jaarlijkse monitoring is om kort een tussentijds overzicht te geven van de stand van zaken per investeringsprogramma. Dit levert het beeld op dat alle investeringsprogramma's zijn gestart met de actiepunten en dat de eerste uitvoeringsresultaten geboekt worden. Meer gedetailleerde informatie hierover is te vinden in de periodieke voortgangsrapportages per programma, zoals hierboven toegelicht.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

De raad zal elk jaar worden geïnformeerd over de voortgang van het totale investeringsprogramma Agenda Dordrecht 2030 op hoofdlijnen. Naast deze jaarlijkse monitoring op hoofdlijnen, monitoren we eens per vier jaar uitgebreider de maatschappelijke effecten. Aangezien de vaststelling van de financiële reserves voor Agenda Dordrecht 2030 heeft plaatsgevonden in juli 2021 en de besluitvorming rond uitvoeringskredieten van een groot aantal investeringsprogramma's pas in de loop van 2022 heeft plaatsgevonden, vindt deze uitgebreidere monitoring plaats in 2025.

Om de resultaten van de vierjaarsevaluatie mee te kunnen afwegen in het kader van het complex aan ombuigingen in de Perspectiefnota 2026-2030, is de planning van de vierjaarsevaluatie naar voren gehaald. Dit betekent dat de resultaten uiterlijk in het 1e kwartaal van 2025 beschikbaar zullen komen. De vierjaarsevaluatie biedt daarmee ook bouwstenen voor een vooruitblik naar de geplande activiteiten in periode 2026-2030 en het daarmee gepaard gaande uitgavenpatroon.

Tevens zult u in het kader van het ombuigingstraject, conform toezegging in de raadsinformatiebrief over Voortgang traject op de weg naar Perspectiefnota, op de hoogte worden gesteld over (nog) niet in de begroting opgenomen beheerskosten van investeringen uit de Agenda Dordrecht 2030.

Over de inhoudelijke voortgang van de diverse investeringsprogramma's wordt u periodiek geïnformeerd. Alle programma's delen één of twee keer per jaar een voortgangsrapportage over dat specifieke investeringsprogramma. Daarnaast worden vanuit de programma's losse raadsvoorstellen voorgesteld voor bijvoorbeeld het vaststellen van bestemmingsplannen of het vaststellen van kredieten.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Zie eerder genomen raadsbesluiten Agenda Dordrecht 2030 over de totale middelen van de Agenda Dordrecht 2030 en de bijbehorende investeringsreserves. Een eventuele aanpassing van deze reserves (bijvoorbeeld voor indexering) vindt plaats bij de vierjaarsjaars evaluatie in 2025.

De aan de jaarlijkse monitoring verbonden kosten worden betaald vanuit de reguliere middelen binnen het begrotingsprogramma Financiën van Dordrecht (Overhead).

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Raadsbesluit d.d. 28 januari 2020 'Vaststelling prioriteringskader Agenda Dordrecht 2030 en definitie van de raderen in de machine' ([RIS-dossier – 2510937](#)).

Raadsbesluit d.d. 15 december 2020 'Uitwerken programma's reserve Agenda Dordrecht 2030' (Zaaknummer: [2020-0142264](#)).

Raadsbesluit d.d. 13 juli 2021 'Reserveringen Agenda Dordrecht 2030' (Zaaknummer [2021-0054583](#)).

Raadsinformatiebrief d.d. 7 december 2021 'Raamwerk: monitoren en volgen Agenda 2030' (Zaaknummer [2021-0168762](#)).

Raadsinformatiebrief d.d. 18 oktober 2022 'Monitoring Agenda 2030' (Zaaknummer [2022-0107161](#)).

Raadsinformatiebrief d.d. 27 juni 2023 'Monitoring Agenda 2030', Raad 10 oktober 2023 (Zaaknummer [2023-0089402](#)).

Het college van Burgemeester en Wethouders

secretaris

burgemeester

